

de Herbergkrant

EDITIE 8 ■

17 FEBRUARI 2011 tot 17 MAART 2011

08

In deze editie:

■ PAGINA 5

Beveiligers Wim Duiveman: de één heeft een schop onder de kont nodig, de ander een aai over de bol.

■ PAGINA 7

'Ik heb een oorlogstrauma', zegt Joegoslaf Milenko. 'Maar ik wil ooit weer als arts werken.'

■ PAGINA 11

Noaberschap, preventie en samenwerking in Hardenberg. Wethouder Rene de Vent licht toe.

■ PAGINA 13

Jan-Ben raakte zijn been kwijt, maar kreeg zijn vechtlust terug. 'Ik ben een doorzetter!'

Verkoopprijs € 1,50 ■ waarvan € 1,00 voor de verkoper (let op de verkoperspas) ■ oplage 16.000

Verkoopprijs
€ 1,50
waarvan € 1,00
voor de verkoper
(let op de verkoperspas)

■ PAGINA 3

Cornelia en Elmo overleven.

**'Gezinnetje, huisje,
tuintje, dat is alles wat
ik vraag.'**

Beste Herbergkrantkopers,

■ Het is half februari, de dagen lengen en de lente komt dichterbij. Hoe zonniger het wordt, hoe minder men zich om de daklozen bekommert. En hoe minder zich men om daklozen bekommert, hoe minder Herbergkranten er verkocht worden. Maar gelukkig bent u er nog, die Herbergkrantlezer die zich niks van de statistieken aantrekt en gewoon (weer) een krantje heeft aangeschaft. Hiep hoi en dank u zo hartelijk! We moeten u echter wel waarschuwen. Deze editie van de Herbergkrant bevat zware kost. Er staan verhalen in die echt wel tot nadenken stemmen en die soms ook afschuw kunnen opwekken. We hebben overwogen of we de feiten moesten verzachten, of dat we bepaalde gedeelten moesten weglaten of hele artikelen moesten schrappen. Maar die overweging hebben we meteen weer van tafel geveegd. De Herbergkrant is er niet om de wereld mooier te schetsen dan die is. De Herbergkrant is er om die andere kant van de realiteit te belichten. Die kant van de samenleving waarmee je eigenlijk liever niet geconfronteerd zou willen worden. Maar toch, als je al die zware kost goed leest en de hoofdpersonen leert kennen, dan merk je dat het niet alleen maar somber en zwart en negatief is. Juist niet. Er spreekt ook hoop en wilskracht uit. Verwachtingen, vertrouwen in het goede en in de toekomst. Uit de verhalen blijkt dat op elke puinhoop wel een bloempje bloeit. En juist de mensen die door het leven woest heen en weer geslingerd en gepokt en gemazeld zijn, weten dat bloempje steeds weer te vinden, lijkt het wel. Ze zetten door en blijven hoop houden, hoe dan ook. Daar zou iedereen een voorbeeld aan kunnen nemen.

Wij van de redactie vullen deze krant met grote zorgvuldigheid. Maar misschien mist u iets; wilt u meer van een bepaald onderwerp weten. Misschien hebt u suggesties of tips. Al uw reacties zijn van harte welkom. Zoals die van de moeder van de negenjarige Silvian. Ze vertelde dat haar zoon eigenlijk niet iemand is die graag leest, maar dat hij sinds de Herbergkrant er is, elke avond vraagt om er in te lezen. ‘Dit gaat zelfs vóór het lezen van de boeken van Snuf de Hond. Waar zo’n krant allemaal wel niet goed voor is’, aldus Silvian’s moeder. Kijk, zulke fans hebben we graag! En zulke reacties natuurlijk ook. Motiverend!

Wij wensen u veel leesopbrengst!
De Herbergkranter.

Volg de Herbergkrant op Twitter!

twitter

twitter.com/
daklozennieuws

Colofon

■ ALGEMEEN

De Herbergkrant komt voor een essentieel deel tot stand dankzij bewoners van de Zwolse daklozenopvang De Herberg, onder structurele begeleiding van een klein team professionals. Doelstelling is dak- en thuislozen een stem te geven, iets te leren en iets te laten presteren.

De Herbergkrant is journalistiek en financieel onafhankelijk van derden. Er is geen winstoogmerk. Eventuele winst komt te allen tijde ten goede aan de Daklozenpot van Stichting de Herberg. De Herbergkrant verschijnt elke derde donderdag van de maand. Oplage: 16.000.

■ DISTRIBUTIE VAN DE HERBERGKRANT

WRZV-hallen, Buitengasthuisstraat 8, 8041 AB Zwolle, telefoon 038-4226129. De officiële Herbergkrantverkopers zijn geregistreerd bij de WRZV-hallen en bezitten een verkoperspas.

■ VERKOOP

De Herbergkrant is te koop op straat voor € 1,50 waarvan € 1,00 voor de verkoper.

■ BIJDRAGEN

Wilt u bijdragen aan de Daklozenpot van De Herberg? Maak uw bijdrage over op

bankrekeningnummer 10 66 81 621 t.n.v. Stichting De Herberg, o.v.v. Daklozenpot Herbergkrant.

■ CONTACT

(redactie, adverteren en overig):
info@herbergkrant.nl / tel. 038 – 4653244
www.herbergkrant.nl

Postadres: Herbergkrant, WRZV-hallen, Buitengasthuisstraat 8, 8041 AB Zwolle

■ INITIATIEF EN HOOFDREDACTIE

Joop van Ommen en Marijke Mosterman, Magnolia Journalistieke Producties.

■ REDACTIE EN REALISATIE

Wiebe Dijkstra (teamcoördinator Herberg), Arie Steenbergen (distributie), Cristien van Heugten, Jouko Hoeksema, Han van Zuidam, Jelte Posthumus, Gerard de Goede, Wichert aan het Rot, Ingrid Westrik, Olle, Herold Brinkman, Vincent Wolting.

■ Creatie en Drukwerk

Marsman Reclame Hattem.

Met dank aan de adverteerders, de inzenders en CIFAS B.V. Meppel.

Het verhaal achter 'de moeilijke vrouw met de scherpe tong'

'Je moet nooit opgeven'

■ Buiten is het koud, maar binnen bij Cornelia is het lekker warm. Net als de koffie klaar is, wordt de vierjarige Elmo thuisgebracht van school. Cornelia en haar zoontje geven elkaar een dikke kus. Elmo krijgt een glas appelsap en mag cartoons kijken op de televisie, want mama wordt geïnterviewd. 'Ze vinden me een lastige vrouw', vertelt Cornelia. 'Maar ja, als je moeilijk tegen mij doet, dan doe ik moeilijk terug.'

■ Cornelia staat bij vele instanties bekend als een moeilijke vrouw. Maar haar leven is dan ook nooit makkelijk geweest. Over haar jeugd wil ze het absoluut niet hebben. Het is een tijd geweest die uiteindelijk borderline, anorexia en middelengebruik tot gevolg had. Tezamen met de spierziekte HMSN, ofwel Charcot Marie Tooth, die haar spieren langzaam aantast, zorgden die factoren voor vele ups en downs, onzekerheden, tegenslagen en dakloosheid. Maar elke keer krabbelde ze weer op. 'Je moet gewoon niet opgeven', zegt ze. 'Maar nu is het wel moeilijk, nu ik ook nog mijn heup gebroken heb.' Ze weegt nog 37 kilo en heeft totaal geen energie meer. 'Ik kan met de rollator nog net van het bed naar de bank komen en dan weer naar de tafel.' Die staan alle drie in de huiskamer. 'Elmo slaapt ook beneden. Hij is blind aan één oog, hij heeft een motorische stoornis en een gedragsstoornis en verder draagt hij aangepaste schoentjes omdat zijn enkels helemaal in elkaar zijn gezakt. Ik wil niet dat hij boven komt omdat ik bang ben dat hij van de trap valt. Als hij roept kan ik helemaal niet snel bij hem zijn. Maar ja, hou een kind van vier maar eens tegen.' Het wachten is op een gelijkvloerse woning. En allereerst natuurlijk op herstel. 'Mijn heup had eigenlijk al veel beter moeten zijn, maar ik heb nog veel pijn. Omdat ik nog steeds afval heb ik helemaal geen weerstand meer en dat werkt ook niet mee natuurlijk.' Haar tengerheid compenseert ze met haar scherpe tong en af en toe een vleugje humor en zelfspot. 'Toen ik 32 was woog ik 32 kilo. Ik vond het wel goed kloppen, maar de dokter vond het toch wel zorgwekkend, zei hij. Eigenlijk zou ik nu met 43 jaar 43 kilo moeten wegen. Want ik zit nu wel weer tegen die anorexia-grens aan denk ik.'

KAPOT

In 2005 kwam Cornelia vanuit Den Haag in Zwolle terecht. 'Mijn dochtertje was hier in een pleeggezin geplaatst en ik wilde in de buurt zijn', vertelt ze. 'Ik had geen plek, dus ik ben naar de Herberg gegaan. Daar heb ik tien maanden gewoond. Als ik niet zwanger was geworden, had ik er waarschijnlijk nog gezeten. Maar dankzij Elmo, doordat ik zwanger van hem werd, ben ik er weer tegenaan gegaan. Ik kreeg weer een huis, en mijn dochtertje Kimberley mocht weer bij mij wonen.' De eerste woning werd te klein toen Kimberley weer thuis kwam. Uit de tweede woning, een flat, vertrok Cornelia na klachten van de burens. 'Dit is mijn derde woning in Zwolle. Maar hier wil ik dus ook graag weg, omdat een gelijkvloerse woning beter voor Elmo en mij is. Ik hoop dat dat snel kan gebeuren. Het schiet niet op met mijn heup en ik ben afhankelijk van mijn geweldige hulp Shirley en van Joop van Ommen die mij elke dag, zeven dagen per week, eten brengt. Hij is een kanjer. Maar ja, ik weet niet hoe lang dit nog door kan gaan. Omdat ik een grote bek heb en een strijder ben, zeggen ze: die redt het wel, die is zo keihard. Maar niemand weet hoe kapot ik ben van binnen.'

POSITIEF EN AARDIG

Door de omstandigheden is Kimberley weer bij het oude pleeggezin geplaatst. 'Dat zijn geweldige mensen', zegt Cornelia. 'Maar het liefst heb ik haar weer gewoon terug bij mij. Samen met Elmo een gezinnetje vormen in een huisje met een tuintje. Dat is alles wat ik van het leven verwacht, is dat nou zoveel gevraagd? Ik blijf daar voor vechten. Ik kies niet voor de problemen die ik heb.' Cornelia laat zich

niet kisten. 'Ze kunnen mij heel hard in een donkere put schoppen, maar ik vind altijd wel weer een laddertje, en anders maak ik er wel een.' Ze is keihard voor zichzelf. 'Toen de dokter mij onderzocht en constateerde dat ik HMSN had, vroeg hij wie mij geholpen had om daar bij hem in het ziekenhuis te komen. Hij kon niet geloven dat ik in m'n eentje met de bus was gekomen. Maar ja, zelfs die rotziekte krijgt mij niet klein.' Cornelia is moe en heeft weinig energie. Maar ook nu wil ze weer overeind krabbelen. 'Ik ben een christen en ga zondags naar de kerk als het mogelijk is. Het geloof biedt houvast en het houdt me op de been. En verder probeer ik ook voor mezelf te kijken hoe het anders kan. Een mens is nooit te oud om te leren. Ik wil leren om positief en aardig te doen. Nou komt het erop aan dat als iemand lelijk tegen je doet, dan moet je dus juist aardig doen. Laatst zag ik iemand uit de buurt lopen aan wie ik een hekel heb, en ik doe het raam open en ik roep: 'lekker weertje he! Ik hou van jou in naam van de Heer!' En toen deed ik het raam weer dicht.' Ze lacht. 'Nu moet ik nog leren om dat dan ook echt te menen.'

'Kijk, ik ben een borderliner', zegt Cornelia. 'Ik zeg wat ik denk, maar de mensen begrijpen mij vaak niet goed. Soms denk ik wel eens: was dat nou wel verstandig wat ik zei. Maar ja, als ik de mensen niet moet, dan zeg ik gewoon dat hun kop mij niet aanstaat. En als je niet voor jezelf opkomt... een ander doet dat niet.' Elmo klimt op haar schoot. 'Mama is lief', zegt hij. Cornelia strijkt hem afwezig over z'n bol. 'Je moet nooit opgeven', concludeert ze. 'Je moet je op de toekomst richten en erin blijven geloven dat alles goed komt.'

COLUMN JOOP VAN OMMEN,
GRONDLEGGER VAN DE HERBERG

Vrienden van De Herberg

■ Het doet mij vreugde om u te kunnen mededelen dat de Stichting Vrienden van De Herberg begin februari het levenslicht heeft gezien. De Vrienden gaan het geld beheren dat bedoeld is om bijvoorbeeld kleren te kopen voor daklozen die geen cent te maken hebben. Om die ene vluchteling op te vangen die geen status, geen persoonlijkheid, geen bestaansrecht meer heeft. Zoals Milenko, die elders in de Herbergkrant genoemd wordt. Geld waarmee een gezin in nood ter overbrugging van eten kan worden voorzien. Of waarmee in De Herberg activiteiten kunnen worden gedaan waarmee de daklozen niet alleen een goede dagbesteding hebben, maar ook iets leren waarmee ze verder kunnen. De Vrienden gaan dus het geld beheren dat tot nu toe in de Daklozenpot terecht kwam. Die werd als onderdeel van De Herberg natuurlijk prima beheerd, alle donaties zijn goed terecht gekomen, maar het mooie van een stichting als De Vrienden van De Herberg, is dat die op een actievere manier geld kan inzamelen. Zo wordt het mogelijk dat men lid kan worden voor bijvoorbeeld een tientje per jaar. De leden kunnen meedenken op de ledenvergadering en ze worden zorgvuldig op de hoogte gehouden van hoe hun geld wordt besteed.

Wat ik belangrijk vind is dat al het moois wat er hier in Zwolle de laatste jaren is ontstaan, ook blijft bestaan. De Herberg bestaat dankzij woningcorporaties die hun nek uit durfden te steken. Er staat nu een mooi gebouw, maar we moeten ervoor zorgen dat niet alleen het gebouw in de toekomst blijft staan, maar ook de activiteiten die daarbinnen gebeuren, en vooral de filosofie achter die activiteiten: niemand op straat, dus 24 uur per dag opvang voor iedereen. Geen 9 tot 5 mentaliteit waarbij de regeltjes de boventoon voeren, maar menselijkheid en respect. Vroeger stond ik in het weekend en middenin de nacht voor de mensen klaar, in De Herberg moet dat ook zo zijn. We moeten ervoor waken dat De Herberg niet wegzakt in de bureaucratie van alledag, waardoor het net zo'n ambtelijke instelling wordt als je bij vele organisaties voor maatschappelijke opvang ziet: op vrijdagmiddag is er niemand meer thuis. Ik vergeet in dit verband nooit de woorden van dominee Hans Visser van de Pauluskerk. 'Joop', zei hij, 'je hoeft geen ruzie te maken met de bureaucratische instanties en organisaties, maar zorg voor afstand, want als je ze hun gang laat gaan, ligt de doelgroep op straat.' Nee, we willen niet op de achterpoten achter de overheid aanhuppelen. En we moeten niet met de handen in de zakken gaan staan afwachten tot de woningcorporaties niet meer meedoen. Daarom probeer ik te bedenken hoe we kunnen voorkomen dat we een subsidiebak worden en hoe we ervoor kunnen zorgen dat we zo onafhankelijk mogelijk kunnen blijven werken. Zoals de Herbergkrant dat doet. Die bedruipt zichzelf en houdt per editie nog een flink bedrag over dat in de Daklozenpot wordt gestort.

Over de Herbergkrant gesproken: we hebben inmiddels bijna 270 verkopers. Ik zat me af te vragen wat die ons zouden kosten als ze niks deden overdag. Of sterker nog: als ze wat anders deden om zichzelf van hun behoeften te voorzien. Iets wat het daglicht niet kan verdragen bijvoorbeeld. Een ander mooi voordeel van de Herbergkrant is dat we niemand verantwoording af hoeven te leggen voor de inhoud. Alles kan er in komen te staan, we zijn niet afhankelijk van subsidies of partijen met lange tenen. Wat zou het mooi zijn als De Herberg zelf ook op zo'n manier zou kunnen bestaan. De oprichting van de Vrienden van De Herberg is een mooie start. Binnenkort maken we bekend hoe men lid kan worden en hoe het werkt. Ik hou u op de hoogte van de ontwikkelingen!

BUDGETMAALTIJD

Bruine bonen met rookworst

Eenpansgerecht
Aantal personen: 4

- Ingrediënten:**
- I blik of pot bruine bonen
 - 1 rookworst
 - olie
 - 1 ui
 - 2 teentjes knoflook
 - 1 rode en groene paprika
 - 1 spaanse peper
 - 2 vleestomaten
 - 2 bouillonblokjes
 - witte peper
 - 2 theelepels suiker
 - 1 blikje maïskorrels

- Bereiding**
- 1) De ui en de knoflook snipperen en in wat olie glazig bakken.
 - 2) De paprika's en de Spaanse peper snijden en meebakken.
 - 3) De vleestomaten ontvellen, in blokjes snijden en toevoegen.
 - 4) Wat witte peper, bouillonblokjes en de uitgelekte bruine bonen (eventueel wat bonenvocht), maïs en suiker toevoegen en aan de kook brengen.
 - 5) Plakjes rookworst een paar minuten mee verwarmen.

Eet smakelijk!!! De Herbergkoks van Conrad Catering

Altijd goed verzorgd

Wij zorgen goed voor u én uw gasten.
Of het nu gaat om een groot bedrijfsfeest of een intieme party: wij verzorgen de catering en de hele entourage er omheen tot in de puntjes. Sfeervol en heerlijk. Het enige dat u hoeft te doen is genieten! Kijk op www.conradcatering.nl voor meer informatie.

CCC
ConradCatering
Compleet

Waterlelie 19 • 8043 NZ Zwolle • Tel 038 - 45 38 014 / 06 539 20 669
www.conradcatering.nl • info@conradcatering.nl

De een heeft een schop onder de kont nodig, de ander een aai over de bol

De kracht van een luisterend oor

Officieel staat Wim Duiveman te boek als beveiligers van daklozenopvang De Herberg. Maar de beveiligers doen meer dan alleen beveiligen. Ze ontvangen de mensen, ze begeleiden de bewoners als dat nodig is, ze proberen te zorgen dat het rustig is en blijft. 'Het is in dit werk belangrijk dat je jezelf blijft', zegt Wim. 'Maar het allerbelangrijkst is het luisterend oor dat je de mensen kunt bieden.'

Wim startte in 2004 bij De Herberg, lang voor het nieuwe gebouw in 2009 geopend werd. 'Ik kwam uit de bouwwereld', vertelt hij. 'Meer dan dertig jaar was ik ijzervlechter. Maar op een gegeven moment kreeg ik slijtage aan de schouders en de nek, dus toen heb ik de opleiding beveiligers gedaan.' Wim heeft altijd al iets met mensen gehad. 'In de bouw was ik voorman. En verder ben ik altijd jeugdtrainer geweest, ik heb zelf ook op hoog niveau gevoetbald.'

■ Dus ik heb wel feeling met mensen.' In het begin was het wel wennen bij De Herberg. 'Je krijgt hier te maken met mensen met allerlei ziektebeelden. Natuurlijk had ik er wel eens van gehoord, maar hier is het wel extreem af en toe.' Met alleen een opleiding beveiligers kom je er niet in de daklozenopvang, vindt werkgever RIBW. 'We hebben een verkorte opleiding Sociaal Pedagogisch Werk niveau 4 gedaan. Een jaar lang elke woensdagmiddag weer terug in de schoolbanken. Het was heel pittig, maar ook nuttig. Maar het gaat niet alleen om de theorie in dit werk. Je moet ook mensenkennis hebben. Als je het verkeerd aanpakt ontploft de boel. Kijk, de een heeft een schop onder z'n kont nodig, de ander een aai over z'n bol. Het is belangrijk dat je dat onderscheid weet en de boel onder controle houdt.'

VOORBEELD

In de loop der jaren heeft Wim heel wat meegeemaakt. 'Er kwam een keer een moeder met een zoon van achttien jaar', vertelt hij. 'Of die zoon bij ons terecht kon, want ze had een nieuwe relatie en geen plek meer voor die jongen. Ik zeg: heb je wel in de gaten waar je die jongen neerdukt? Hij komt midden tussen de drugs- en drankverslaafden en mensen met psychische stoornissen. Maar ja, volgens haar was die relatie op dat moment belangrijker dan die jongen.' Wim schudt zijn hoofd. 'Toen had ik echt het zweet in de handen staan. Op een gegeven moment was ik helemaal uitgepraat met die... 'mevrouw' -laat ik maar netjes blijven- en toen ging ze dus weg. De jongen heeft uren zitten janken bij mij op m'n kantoortje. Nadat ik een tijd met hem bezig was geweest, werd hij rustiger. Hij bleef, maar ja, je zag hem gewoon afglijden tussen die alcohol en drugs. Maar gelukkig kon de woonbegeleiding hem weer op tijd aan werk en aan een eigen plek helpen. Je kunt hier veel voor de mensen betekenen, dat is mooi aan dit vak.'

STRUCTUUR

Lichaamstaal is heel belangrijk volgens Wim. 'Als ze zien dat je bang bent nemen ze een loopje met je. Gelukkig heb ik daar nooit last van gehad. Ik heb mijn postuur ook wel mee, dat scheelt.' Preventief werken is belangrijk. 'Je hebt hier veel mensen bij elkaar die niks hebben, en dus ook niks te verliezen hebben. Dat kan escaleren en dat moet je zien te voorkomen.' Overdag bemant één beveiligers de 'loge' van De Herberg, 's nachts zijn ze met z'n tweeën. 'Dat moet wel', legt Wim uit. 'Als er onenigheid is of zo, kun je in je eentje niet veel uitrichten. Overdag zijn hier ook allemaal woonbegeleiders die bijspringen als dat nodig is.' Hij vindt het belangrijk dat je alle diensten draait. 's Nachts is het wat rustiger, maar dan heb je wat meer met agressie te maken, omdat de bewoners dan vaak onder invloed zijn. 's Morgens is het trouwens ook wel lastig, omdat ze dan om acht uur moeten opstaan, kater of niet. We hebben hier allemaal regels, dat moet wel. Vanaf tien uur moeten ze of een activiteit gaan doen, of ze moeten van het terrein af, behalve als het heel koud is. Ze krijgen de mogelijkheid om te gaan klussen, waarmee ze wat geld kunnen verdienen voor een pakje shag of zo. Vanaf vijf uur komen ze weer terug. Kijk, anders blijven ze de hele dag op bed liggen en gaan ze 's avonds aan de zwier, dat kunnen we niet hebben. Die structuur is goed als ze ooit weer in de maatschappij mee willen draaien.' Als iemand zich 's avonds of 's nachts aanmeldt, houden de beveiligers een intakegesprek. 'We vullen het intakeformulier in, plannen een afspraak voor de volgende dag met de woonbegeleiding en dan kunnen ze een douche nemen en krijgen ze een bed. Of ze nou onder invloed zijn of niet. De volgende dag wordt bekeken of ze kunnen blijven, of dat ze naar hun eigen regio terug moeten.'

CRISIS

Wim geeft om de mensen. 'Maar je moet wel oppassen dat je niet te betrokken raakt. Je moet wel in de

positie blijven waarin je ze terecht kunt wijzen of een sanctie kunt geven.' De moeilijkste doelgroep vindt hij de mensen met lastige ziektebeelden. 'Daar kun je zo weinig aan en voor doen. Zo was er in de oude Herberg een keer een vrouwtje dat zichzelf in brand stak. Gelukkig had ze een wijde broek aan en kon ik het vuur op tijd doven, zonder dat ze gewond raakte. Maar ze was helemaal in de war en ik was bang voor herhaling, dus ik belde de crisisdienst op. Eerst moest ik het helemaal aan de telefoon uitleggen en ongeveer drie uur later kwam er iemand. Toen was de vrouw uit moeheid al wat rustiger geworden. De mensen van de crisisdienst gingen met haar in gesprek, kwamen terug en zeiden: wij zien geen reden om haar op te nemen. Ik zeg: dan is er een probleem, want ik wil haar hier niet houden. Ze slaapt met anderen in één ruimte en ik vind dat veel te gevaarlijk. Maar daar hadden zij geen boodschap aan, dus ze vertrokken weer. Toen heb ik de politie gebeld. Die namen haar mee voor een halve nacht. 's Morgens om zes uur stond ze weer voor de deur van De Herberg.'

Door zijn werk is Wim heel anders naar mensen gaan kijken. 'Kijk, als je mensen dronken op straat ziet zwalken, dan denk je al gauw: laat ze toch aan het werk gaan. Maar nu weet ik dat er een heel verhaal achter zit. En door dat verhaal ga je heel anders naar zo'n man kijken. Dan weet je waaróm hij het doet. Hij kan z'n kind hebben verloren, failliet zijn gegaan, wie weet wat er gebeurd is.'

Mensen moeten niet te snel oordelen.' Wim voelt zich in zijn werk op zijn plek. 'Als beveiligers is het belangrijk dat je de mensen serieus neemt. Ze hebben het heel gauw in de gaten als je dat niet doet. En verder moet je altijd jezelf blijven. Het allerbelangrijkst is dat je een luisterend oor hebt voor de mensen. En als je dan af en toe ook positieve dingen meemaakt, ziet dat mensen weer goed terecht komen, dan denk je: daar doe ik het voor.'

COLUMN GERARD DE GOEDE

BESTUURSLID STICHTING SPORTHALLEN WRZV

Regels

■ Elke nieuwe regering roept dat het aantal regels in Nederland drastisch moet verminderen. En dat is natuurlijk ook zo, maar in de praktijk blijkt dat lastiger dan gedacht. De praktijk is namelijk dat er juist op allerlei gebieden steeds meer regels bijkomen. En ik kan het weten, want ik werk bij een organisatie die de consequenties van die regelgeving dagelijks ervaart. En er komt niet alleen regelgeving uit Den Haag, nee... de Gemeenten en Provincies kunnen er ook wat van. Oh ja, we zijn ook nog lid van Europa, dus Brussel wil ook graag meedoen! Niet alleen op mijn werk merk ik de gestage toename van regels, maar ook als bestuurlid van de Stichting Sporthal WRZV ervaar ik dat er steeds meer regels bijkomen. We zijn echt een volkje wat alles wil regelen en vastleggen... elke uitzondering moet worden vastgelegd en wee je gebeente als je je niet aan die regels houdt of er per ongeluk buiten valt. Dan zijn de rapen gaar! Dan wordt je opgepakt, uitgestoten of... besta je gewoon niet!

En al die regels moeten we ook nog controleren en dat is ook weer logisch, want wat heb je aan regels als ze niet gecontroleerd worden... niets dus! Het is ook makkelijk als regels gedragen worden en duidelijk zijn, maar dat is in vele gevallen niet zo. Een goed voorbeeld is het "rookverbod".

Je ziet in alle sectoren van onze maatschappij een toename aan regels en dus ook een toename van vastleggen en controleren. Een onderwijzer geeft steeds minder les, maar is steeds meer bezig met 'zijn' administratie, de verzorgers in ziekenhuizen of verzorgingstehuizen hebben steeds minder tijd om te verzorgen (steeds minder handen aan het bed) en 'blauw' zit achter het bureau in plaats zich op straat te bevinden. En ja, dan moeten particuliere beveiligers meer bevoegdheden krijgen, alsof we daar op zitten te wachten!

Nee, ik ben geen voorstander van het afschaffen van alle regels. Regels zijn ook nodig om onze samenleving in goede banen te leiden. Kijk naar het verkeer, daar zijn regels hard nodig omdat het anders een chaos zou worden. Wel ben ik voorstander van het kritisch kijken naar de bestaande regels. En dan met name naar de regels die gaan over het vastleggen en controleren van elkaar! Laat de politieagent de straat weer opgaan, net als de straathoekwerker, laat de onderwijzer weer voor de klas staan en de verzorgers weer aan het bed staan.

En accepteer, als samenleving, ook dat er een groep mensen is waarvoor die regels niet werken, die moeite hebben met die regels omdat ze op wat voor een manier dan ook niet in staat zijn volgens die regels te leven. En dan bedoel ik niet de degenen die bewust regels negeren of overtreden... dan bedoel ik dus niet de criminelen! Daarvoor hebben we instanties die zich daarmee bezig houden.

De groep die ik bedoel heeft aandacht en hulp nodig! Geen medelijden, maar gewoon aandacht en hulp... sommigen tijdelijk, zoals je regelmatig kunt lezen in deze krant, en anderen voor de rest van hun leven. De Herberg is zo'n plek die hulp biedt en in onze (WRZV) Sporthal kunnen ze terecht voor dagbesteding.

En De Herberg en de (WRZV) Sporthal moeten plekken blijven waar deze groep terecht kan.

Laten we dat blijven controleren!

COLUMN VINCENT WOLTING

STRAFRECHTADVOCAAT

Even voorstellen...

De komende edities zal ik een column verzorgen in de *Herbergkrant*. Als advocaat kom ik op verschillende manieren met dak- en thuislozen in aanraking. In deze eerste column daarom in het kort iets over de drie rechtsgebieden waarin ik werkzaam ben en waarin ik geregeld dak- en thuislozen tref.

Bij het grote publiek is het strafrecht toch wel het bekendste rechtsgebied. Het is in ieder geval het rechtsgebied dat voor velen het meest tot de verbeelding spreekt. De laatste jaren is het strafrechtelijk klimaat in Nederland behoorlijk verhard. Dat hebben veel dak- en thuislozen aan den lijve ondervonden. Versobering van het regime in de gevangenis, speciale wetgeving voor veelplegers en verruiming van opsporingsmogelijkheden zijn niet onopgemerkt voorbij gegaan. Strafrecht heeft eigenlijk maar twee doelen: vergelding en voorkomen van delicten. Decennialang heeft het voorkomen van (nieuwe) strafbare feiten centraal gestaan binnen het strafrecht. Het strafrecht is de afgelopen jaren helaas harder geworden. Daarmee is het andere doel binnen het strafrecht, de vergelding, steeds meer op de voorgrond komen te staan.

Ook in het tweede rechtsgebied waarin ik werkzaam ben, tref ik zo nu en dan dak- of thuislozen aan. Dat tweede rechtsgebied is het jeugdrecht. De dak- of thuisloze minderjarigen vormen een kwetsbare groep die een bijzondere aandacht verdienen vanuit de samenleving. Toch lukt het kennelijk niet altijd om die aandacht te kunnen geven. In 2008 leidde commotie over zwerfjongeren nog tot Kamervragen. Op zich biedt de wet allerlei mogelijkheden om minderjarige zwerfjongeren (al dan niet gedwongen) te hulp te schieten. In de praktijk blijkt echter dat de wet niet altijd uitkomst kan bieden.

Minder bekend is wellicht het rechtsgebied dat wordt bestreken door de Wet BOPZ. Deze wet biedt de mogelijkheid tot gedwongen opname in een psychiatrische instelling. Zo'n opname kan uitsluitend om veiligheidsredenen worden opgelegd. Daarnaast moet er sprake zijn van (wat de wet noemt) een geestelijke stoornis. Degene die een gedwongen opname boven het hoofd hangt, krijgt een advocaat toegewezen. Deze advocaat heeft de verantwoordelijkheid er op toe te zien dat de rechten van zijn cliënt worden gewaarborgd. Op de Wet BOPZ heeft al sinds de invoering in 1994 veel kritiek bestaan.

In deze column zal ik de komende maanden mijn visie geven op juridische onderwerpen die de dak- en thuislozen raken. Daarbij zullen we zien dat onder invloed van de huidige maatschappelijke ontwikkelingen veel nieuwe wetgeving de groep van dak- en thuislozen extra hard raakt. En dat is voor mij als jurist maar moeilijk uit te leggen. Juist kwetsbare groepen binnen samenleving verdienen het om door de wet extra beschermd te worden.

Alles O.K. bij de WRZV!

De WRZV hallen in Zwolle is een geschikte accommodatie voor beurzen, (sport)evenementen, symposia of markten. Gelegen langs de A28 en met volop parkeerruimte is de WRZV een prima uitvalsbasis voor uiteenlopende bijeenkomsten.

Wij beschikken over 2 ruime zalen en een restaurant.

Alles incl. of excl. catering. Precies op maat zoals u dat wenst!

Kom langs voor vrijblijvende informatie. U bent van harte welkom.

WRZV

ZWOLLE

Buitengasthuisstraat 8 • 8041 AB Zwolle

T 038-422 61 29 • E info-wrzv@planet.nl

Milenko's verhaal

Op een goede dag in februari stond er een voormalige Joegoslaaf voor de deur van De Herberg. Hij sprak Engels met een vleugje Nederlands, had geen geld, was getraumatiseerd, kwam uit een andere opvang in Zwolle, maar had daar ruzie gekregen met twee andere bewoners. De Herberg ontving hem gastvrij, want zo is De Herberg. Niemand op straat. Dit is het verhaal van Milenko.

■ Met zijn metalen brilletje op ziet Milenko (48) eruit als een verstrooide wetenschapper. Gestudeerd heeft hij inderdaad, volgens eigen zeggen. Vroeger, toen hij nog in het Kroatische deel van Joegoslavië woonde, was hij arts, vertelt hij. Hij heeft een posttraumatisch stresssyndroom overgehouden aan de oorlog, legt hij uit. En dan doet hij zijn verhaal. Toonloos, zonder emotie, aan één stuk.

‘Ik was een soort homeopathisch arts, maar dan hoger. Ik deed ook psychologie, hielp mensen met mentale problemen. Mijn vader was een hooggeplaatste Jehovah's Getuige. Ik zal vertellen wat er allemaal gebeurde. In 1991 begon de oorlog in Joegoslavië. Mijn vader moest in het gewone leger, ik kwam bij de Special Forces. Jehovah's Getuigen willen helemaal niet vechten, maar om onszelf te redden accepteerden we het uniform en deden we alsof. Mijn vader en ik schoten in de lucht, nooit op mensen. God zegt: dood niet, heb je vijand lief. Het leger zegt: je hoort te sterven voor je vaderland. Maar Jezus zegt: je bent IN de wereld, je bent niet VAN de wereld, jouw wereld is boven. Je bent slechts een passant. Ik ben ook een passant. Mijn missie is mensen beter te maken, niet af te slachten. We schoten dus in de lucht, maar we werden gesnapt. Ze lieten mijn vader knielen en zeiden: ‘als je zegt dat je je vijand zult doodschieten, laten we je leven.’ Mijn vader begon te bidden. Ze begonnen te lachen. ‘Waar blijf je nou met je God!’ Mijn vader gaf niet toe en bad in stilte verder. Ik zei: ‘schiet mij maar dood in plaats van mijn vader!’ Toen klonk een knal. Ik had bloed op mijn wang. Het was van mijn vader. Hij was gestorven. Ik kan het beeld niet uit mijn hoofd krijgen. Elke nacht droom ik ervan. Ik heb een posttraumatisch stresssyndroom.’

‘Mijn twee broers stierven tijdens de gevechten. Ze werden gevonden in een sloot. Mijn twee zussen stierven in een concentratiekamp. Ze lieten de vrouwen zich uitkleden en met kippenbloed insmeren. Toen zeiden ze dat ze vrij zouden zijn als ze zo snel mogelijk over de rode lijn in de verte wisten te komen. Maar dat was niet waar. Terwijl de vrouwen renden, lieten ze pitbulls los. Die waren zo getraind dat ze bij de geur van kippenbloed toesloegen. Zo zijn mijn zusters gestorven. Mijn moeder heeft deze oorlog overleefd, evenals de tweede wereldoorlog. Ze is gehandicapt, kan niet lopen, heeft diabetes en woont in een verzorgingshuis in Kroatië. Ik ontsnapte en ik ging naar Nederland. Daar was ik van 1992 tot 2003 en toen zeiden ze dat ik terug moest omdat de oorlog was afgelopen. Maar toen was er nog geen amnestie: als ik terug ging zou ik tien jaar in de gevangenis in het Kroatische Dalmatië moeten, dat is een hele erge gevangenis waar je nooit meer het daglicht ziet. Nog geen tien procent overleeft daar. Mijn moeder zei: kom niet terug, het zal je dood zijn! Dus toen ben ik ondergedoken in Nederland.’

‘Ik heb een jaar of vijf in de bossen geleefd. Ik ben een vluchteling. Waar is de gerechtigheid? Ik was vogelvrij, ik at uit de natuur, gelukkig had ik geleerd om te overleven. Maar het ergste is dat je constant maar alleen bent met je gedachten en je herinneringen in je hoofd. Daar word je gek van. Ik was heel depressief en ik wou eigenlijk wel dood, maar dat mag niet van God. Ik ontmoette een bos-

Milenko is nog steeds heel angstig en voorzichtig. Hij wil zijn achternaam niet gepubliceerd zien, en ook wil hij niet herkenbaar op de foto.

wachter die me van tijd tot tijd van eten voorzag, en die me vertelde dat hier in Nederland geen gevaarlijke dieren in de bossen leven, dus dat ik daar niet bang voor hoefde te zijn. Dat was een hele aardige man. Vorig jaar bleek dat ik amnestie kan krijgen, mijn moeder zei dat ik terug kan komen. De kerk is bezig om een woning voor me te regelen in Kroatië. Misschien kan ik over een maand terug. Nu moet ik alleen nog in Zwolle zien te overleven. Ik hoop dat ik in De Herberg kan blijven. Daar is alles gestructureerd en daar zijn geen wapens. Ik ben heel angstig want ik heb een posttraumatisch stresssyndroom. Vanuit Kroatië zou ik wel naar Australië willen emigreren. Misschien kan ik daar dan weer als arts werken, mijn moeder heeft mijn diploma voor mij bewaard. Maar ja. Misschien is het wel fictie, die toekomstdroom van mij. Niets is zeker.’

■ (On)gehoord

Zwervertje baalt van boete en ophaalverbod oud papier

Dak- en thuislozenopvang Het Zwervertje in Hoorn heeft er genoeg van. Eerst liep een benefietfeest in augustus uit op een financiële strop, door een bekeuring van 5000 euro. En nu moet de stichting stoppen met papier ophalen bij particulieren. Terwijl Het Zwervertje de inkomsten van het oud papier hard nodig heeft om de dagopvang voor daklozen draaiende te houden. Bovendien is het inzamelen een prima activiteit voor de daklozen. Maar nu haalt Het Zwervertje de blauwe containers bij particulieren weer op. De stichting wil niet dat mensen het risico lopen op een bekeuring, omdat ze Het Zwervertje steunen. De stichting vraagt zich af waarom de gemeente Hoorn hen zo op de huid zit. Bron: noordhollandsdagblad.nl

*Zoni Weisz
spreekt
Bundestag
toe*

‘Vergeet nooit het leed dat Sinti en Roma tijdens de Holocaust is aangedaan’

■ Op 27 januari 2011, tijdens de jaarlijkse herdenking van de slachtoffers van de Holocaust, heeft de Nederlandse Sinto Zoni Weisz in Berlijn de Duitse Bundestag toegesproken. Zoni Weisz is de eerste Sinto die tijdens de herdenking van de slachtoffers van het naziregime, het Duitse parlement toespreekt. In zijn toespraak stond hij expliciet stil bij de vergeten Holocaust: de genocide op meer dan 500.000 Sinti en Roma. Een Holocaust waar tot op de dag van vandaag -ook in de media- weinig aandacht aan wordt besteed.

Gedeeltelijke speech van Zoni Weisz:

‘Vandaag herdenken wij de nationaalsocialistische genocide op 500.000 Sinti en Roma. We herdenken de Shoa, de moord op zes miljoen Joden, en we herdenken al die andere slachtoffers van het naziregime. Een zinloze, industriële moord was het, op weerloze, onschuldige mensen, bedacht door fanatieke nazi’s, misdadigers, die hiervoor een legitimatie vonden in hun rassenwetten. Nu, bijna 66 jaar na de Tweede Wereldoorlog vraag ik me nog steeds af hoe het mogelijk is geweest dat zoveel onschuldige mensen werden vermoord.’ (...) In 1936 werd de Rassenhygienische Forschungsstelle in het leven geroepen. In het tijdschrift van het Nationaalsocialistische Artsenverbond schrijft Dr. Karl Hanneman in 1938, en ik citeer: “Ratten, luizen en vliegen zijn ook natuurverschijnselen, net als Joden en zigeuners. Al het leven is strijd, daarom moeten we al dit ongedierte geleidelijk uitroeien”.’ (...)’

‘Er is mij gevraagd u mijn persoonlijk verhaal, en daarmee dus ook het verhaal van al die andere door het nazi regiem vervolgde en vermoorde Sinti en Roma te vertellen. U zult begrijpen dat dit voor mij niet eenvoudig is omdat het me terug voert naar de meest traumatische periode uit mijn leven. Als enige van ons gezin, vader - moeder - twee zusjes en een broertje, heb ik de Holocaust overleefd. We waren een gelukkig gezin. Mijn vader was musicus en repareerde en handelde in muziekinstrumenten. We woonden in een woonwagen en daar waar het familieorkest een engagement had, reisden we naar toe. In 1943 besloot mijn vader dat het veiliger was om in een huis te wonen en huurde een winkelpand in de stad Zutphen waar hij muziekinstrumenten repareerde en verkocht. We waren een gewaardeerde en gerespecteerde familie. (...)’

16 mei 1944, dames en heren, is de zwartste dag uit de geschiedenis van Nederlandse Sinti en Roma. De nazi’s hadden bevolen dat in één grote razzia in heel Nederland alle ‘zigeuners’ moesten worden gearres-

teerd en naar het Durchgangslager Westerbork moesten worden afgevoerd, dit in afwachting van hun deportatie naar Auschwitz. Ze werden daarbij geassisteerd door de Nederlandse politie. Na aankomst in Westerbork werden zij meteen in de strafbarak geïnterneerd en kaalgeschoren. Op de ochtend van de razzia was ik niet thuis. Ik logeerde bij mijn tante die zich met haar gezin in een klein dorpje had verscholen. Het gevoel dat door je heen gaat wanneer je hoort dat je vader, moeder, je zusjes en broertje door de nazi’s zijn opgepakt is onbeschrijfelijk. Angst, wanhoop, paniek maken zich van je meester. (...) Na drie bange dagen en nachten werden ook wij gearresteerd en gingen op transport naar Durchgangslager Westerbork, waar we bij onze familie gevoegd zouden worden.

(...) Men bracht ons naar een station dertig kilometer verderop, om ons daar bij het transport te voegen en ons zo samen met de andere Sinti, Roma en Joden te deporteren naar Auschwitz. Van dat station kan ik me nog ieder detail herinneren. We stonden te wachten op dat perron, daar kwam de trein. Soldaten en politie liepen rond, stampten en schreeuwden: “schnell, schnell, einsteigen!” Ik zag onmiddellijk waar ons gezin was. Mijn vader had het blauwe jasje van mijn zusje voor de tralies van de veewagen gehangen, ik herkende het onmiddellijk. Het was een jasje van zachte blauwe stof. Als ik mijn ogen sluit kan ik nu nog voelen hoe heerlijk zacht mijn zusjes jasje aanvoelde. Ook wij moesten bij dat transport naar Auschwitz gevoegd worden. De werkelijkheid is soms meer bijzonder dan fictie, dames en heren. Met behulp van een ‘goede’ politieagent, waarschijnlijk lid van de ondergrondse, wisten we, hoe is het in godsnaam mogelijk, te ontsnappen aan deportatie. Op dat moment zag ik de trein naar Auschwitz vertrekken. Mijn vader schreeuwde wanhopig vanuit de beestenwagon naar mijn tante: “Moezla, zorg goed voor mijn jongen”. Dat is het laatste wat ik van mijn geliefden zag. Dit beeld zal voor altijd op mijn netvlies gebrand staan. Ik was alleen. Als kind van zeven jaar oud ben je dan alles kwijt en val je in een onpeilbaar diep gat. (...)’

Na de bevrijding kwam de onzekerheid. Misschien was dat nog erger dan de angst in de oorlog. Leefde mijn familie nog? Zouden ze terugkomen? Het checken van die eindeloos lange Rode Kruislijsten met de namen van vermoorde mensen. Ze zijn allemaal in naziconcentratiekampen vermoord. Mijn vader, moeder, mijn zusjes en broertje en 21 familieleden. (...) Na de oorlog moesten Sinti en Roma proberen hun leven weer op te bouwen. Velen waren beroofd van al hun bezittingen. Hulp was er sporadisch. Diegenen die de nazikampen hadden overleefd werden binnen hun eigen gemeenschap opgevangen. Langzamerhand kwam het leven weer op gang. Konden er muziekinstrumenten worden gekocht en handel gedreven.

Dames en heren, al heel jong begreep ik dat alleen onderwijs en ontwikkeling de weg naar een betere toekomst is. Na de lagere school, studeerde ik tuinbouw, bloemsierkunst, tuinen landschapsarchitectuur en kunstgeschiedenis. Alles via avondscholen en speciale cursussen. In 1962 startte ik mijn eigen bloemenzaak in Amsterdam en kort daarna begon ik een ten-

toonstelling en evenementen bedrijf. Alles met de grote steun van mijn vrouw, die me ook nog twee prachtige kinderen schonk. Voor vier generaties van ons koningshuis heb ik mogen werken. Ondermeer bij de inauguratie van koningin Beatrix en het huwelijk van onze kroonprins Willem Alexander heb ik de bloemversieringen gemaakt. In de loop der jaren heb ik veel grote tentoonstellingen ontworpen en uitgevoerd, en heb ik in de Verenigde Staten, Canada en de meeste Europese landen Nederlandse bloemen en planten gepromoot. Als erkenning en waardering voor mijn werk voor de Nederlandse bloemenindustrie en mijn inzet voor de Sinti en Roma in Nederland en daarbuiten, heeft koningin Beatrix mij in 2002 vereerd met een hoge koninklijke onderscheiding: Officier in de Orde van Oranje Nassau. (...)’

Vandaag herdenken we de verschrikkingen van het nazi-tijdperk, maar staat u mij toe te spreken over de positie van Sinti en Roma, mijn volk, in het Europa van nu. In veel landen zijn wij de oudste minderheidsgroep. Het is toch mensonterend hoe Sinti en Roma, met name in vele Oost-Europese landen zoals bijvoorbeeld Roemenië en Bulgarije, behandeld worden. Het overgrote deel is kansloos, heeft geen werk, geen scholing, en is verstoken van fatsoenlijke medische hulp. Hun levensverwachting is aanmerkelijk lager dan van de ‘gewone’ burger aldaar. Discriminatie, stigmatisering en uitsluiting zijn aan de orde van de dag. In Hongarije lopen rechts extremisten weer in zwarte pakken en treiteren en molesteren Joden, Sinti en Roma. Er zijn Roma door neo-nazi’s vermoord, waaronder een 5 jarig jongetje. Er zijn weer cafés en restaurants met borden ‘verboden voor zigeuners’. De geschiedenis herhaalt zich. Deze landen zijn kortelings toetreden tot de Europese gemeenschap, noemen zichzelf beschaafd. (...)’

Het is geen wonder dat sinds enige jaren, met name Roma, naar West-Europa komen op zoek naar een beter leven, een toekomst voor hun kinderen. In sommige landen in West-Europa zoals Italië en Frankrijk wordt men dan weer gediscrimineerd, uitgesloten en leeft men in getto’s onder mensonterende omstandigheden. Men wordt weer uitgezet, gedeporteerd, naar het land van herkomst. Deze mensen zijn echter inwoners van landen die tot de Europese gemeenschap behoren. (...)Het kan en mag niet zo zijn dat een volk dat eeuwenlang gediscrimineerd en vervolgd is, nu, in de eenentwintigste eeuw, nog steeds wordt uitgesloten en beroofd van een eerlijke kans op een betere toekomst.

Dames en heren, ik wil eindigen met de hoop uit te spreken dat onze geliefden niet voor niets gestorven zijn. We moeten ze blijven herdenken, we moeten de boodschap van verdraagzaamheid blijven uitdragen en we moeten blijven bouwen aan een betere wereld zodat onze kinderen in vrede en veiligheid kunnen leven.

Dank u.
Zoni Weisz

Met dank aan het Nederlands Instituut Sinti en Roma.

Opstartfase van Centrale Toegang

'Nu gaan we opbouwen'

In mei 2009 startte in Zwolle bij de GGD IJsselland de Centrale Toegang. Een middel om inzicht in en overzicht over het aantal daklozen in Zwolle te krijgen en ook om efficiënter te kunnen werken.

Hoe staat het bijna twee jaar na de start?

'De Centrale Toegang werkt, maar het kan beter', zegt Jan Kwakman van de GGD IJsselland. Hij is o.a. hoofd van de teams Centrale Toegang en Vangnet informatie en Advies (VIA). 'Nu de oriënteringsfase is afgerond, kunnen we gaan opbouwen.'

■ Hoe groot is het aantal daklozen in de regio? Waar komen ze vandaan, hoe fluctueert dat aantal, hoeveel mensen vallen wel en niet terug? Vragen die van belang zijn bij de bepaling van het daklozenbeleid. Een aantal jaren geleden besloten de grote steden een stedelijk kompas in te stellen. Hierin werd afgesproken dat de gemeenten een vorm van een Centrale Toegang in het leven moesten roepen die de cijfers omtrent de daklozen in beeld zou brengen. De gemeente Zwolle besloot deze Centrale Toegang bij de GGD IJsselland onder te brengen. De samenwerkende partners zijn: GGD, Tactus, Leger des Heils, RIBW, Limor, De Kern, Dimence en Team VIA. Op 1 mei 2009 trad de Centrale Toegang in werking. 'Onze taak is eigenlijk tweeledig', zegt Kwakman. 'Enerzijds is er de screening en de toewijzing –veelal naar de ketenpartners- en anderzijds doen we de trajectbewaking. We volgen de cliënt en bekijken of het traject daadwerkelijk wordt afgerond en of het succesvol wordt afgerond. Zo kunnen we onderzoeken of de screening en toewijzing tot resultaat hebben geleid. Zo niet, dan moeten we met elkaar opbouwend zoeken naar een oplossing.' 'Uit de gegevens die we door middel van de Centrale Toegang genereren, kunnen we ook gaan bepalen hoe we dakloosheid kunnen terugdringen en het liefst natuurlijk voorkomen', zegt Astrid Bosman. Ze is teamleider van Team VIA en vanaf 1 maart a.s. ook coördinator Centrale Toegang. 'We moeten signalen eerder opvangen, zodat we problemen in een voorliggend stadium kunnen aanpakken om zo veel mogelijk de instroom te beperken.'

TROPENJAAR

De Centrale Toegang verkeert na een moeizame start nu in een stabiele fase en kan van daaruit verder werken aan haar ontwikkeling. 'Het eerste jaar was een tropenjaar', legt Kwakman uit. 'We werden in het begin overstroomd met meldingen. Daar waar we alleen nieuwe cliënten hadden verwacht, werden ook mensen aangemeld die al jaren in bepaalde trajecten hadden gezeten. Het was zwaar voor de screeners, er was veel werk te doen. In het begin waren er veel personele wisselingen, en dat heeft gezorgd voor aanloopproblemen en vertraging.' 'We moeten het overleg nieuw leven inblazen', zegt Astrid. 'Het is belangrijk om frequenter met de ketenpartners om tafel te gaan en goed te overleggen, zodat we de cliënten beter in beeld krijgen.'

WACHTLIJSTEN WEGGEWERKT

De GGD IJsselland voert de regie over de Centrale Toegang en ontvangt daarvoor 376.000 euro van de gemeente Zwolle. 'Hier worden de drie screeners, de administratie, de meldpuntbezetting, coördinatietijd en de psychiater van bekostigd', zegt Kwakman. 'Het is een scherp gecalculeerde bezetting, maar ondanks dat hebben we ook al successen geboekt: we hebben de gehele wachtlijst weggewerkt en dat is heel belangrijk. Het is niet goed als je de mensen voor de voordeur hebt staan wachten terwijl er achter die voordeur voldoende capaciteit is bij de ketenpartners.' Tijd is steeds meer geld. Zorg wordt tegenwoordig uitgedrukt in een aantal uren per product. 'In de maatschappij van nu word managers gedwongen strak op producten en uren te managen, waarbij dus precies bepaald wordt hoeveel de zorgverlener mag doen en hoeveel tijd daarvoor staat. Dat exact uitvoeren valt niet mee. Want een mens is geen product, de een heeft veel meer tijd en aandacht nodig dan de ander, cliënten hebben ups en downs, geen mens is hetzelfde. Dat maakt het heel moeilijk voor de collega's die de hulpverlening gestalte geven. Ik heb dan ook bewondering voor hun creativiteit en doorzettingsvermogen. Het valt niet mee om alles in goede, efficiënte banen te leiden. Zorg is natuurlijk duur. Maar laat je iemand verrekken van de pijn als zijn verzekering niet in orde is of niet duidelijk is? Je ziet soms schrijnende dingen en menselijkerwijs moet je dan gewoon proberen te helpen. En dan is het mooi als er hulpverleners zijn die met veel creativiteit toch weer een oplossing weten te vinden binnen de strakke regelgeving.'

VERSNIPPERING

Er komen steeds nieuwe spelers in de markt. Nieuwe instellingen melden zich aan. 'Het is aan de gemeente om de sociale kaart goed in de gaten te houden en te bekijken wat wenselijk is. Een zorgeuro kun je maar één keer uitgeven', stelt Kwakman. 'De bestaande instellingen tezamen hebben veel meer ervaring, ook met bepaalde cliënten. Het moet niet zo zijn dat elke nieuwe instelling weer opnieuw begint met dezelfde cliënt die al jaren bezig is.' 'Waar je ook over na moet denken is dat een aantal mensen ook niet is gebaat bij alleen hulpverlening', zegt Bosman. 'Die ontberen bijvoorbeeld een constructief sociaal netwerk. Ze hebben niemand om mee te overleggen en daarom zie je ze steeds weer terugkomen. Er wordt gedacht dat een

vorm van buurtwerk een oplossing kan zijn, maar in buurten is tegenwoordig soms ook niet veel samenhang meer. Daarnaast kun je stellen dat hoe meer versnippering, hoe moeilijker cliënten de weg kunnen vinden. Nieuw initiatief is niet verkeerd, het houdt je wakker, maar als doelstellingen elkaar overlappen moet je er kritisch naar kijken.' 'De gemeente moet dat overzicht hebben', zegt Kwakman. 'Waarbij ze ook rekening houden met de ingewikkelde geldstromen en regelgevingen.

Met dat soort dingen hoeven wij geen rekening te houden, want wij hebben voor deze taak slechts een opdrachtgever en financier. Wij hebben geen eigen belang waar het gaat om toewijzing van cliënten. Dat is ook de reden waarom wij de Centrale Toegang doen. Wij zijn onafhankelijk, wij behandelen niet, we bemiddelen alleen maar.'

OPBOUWEN

Momenteel is de manier waarop de Centrale Toegang wil werken vooral van nut voor de gemeente. 'We zouden er nog veel meer mee kunnen doen', denkt Kwakman. 'Op het gebied van indicatie bijvoorbeeld, gekoppeld aan de voorbereiding voor het verkrijgen van een budget. Dan heeft een instelling er ook veel meer aan. We kunnen er meer rendement uithalen. Dat gaan we allemaal nog bekijken. De opstartfase is voorbij, we gaan nu opbouwen. In eerste instantie willen we de doorlooptijd van de screening bekorten. Dat moet binnen twee weken, het liefst korter. Verder moet de communicatie met en tussen de verschillende partners worden geoptimaliseerd, evenals de trajectbewaking. Ik heb zitten schuiven in de functies en de uren, zodat er extra screeningstijd en extra administratietijd is.' Een verbinding tussen de Centrale Toegang en Team VIA is logisch. 'Team VIA doet verzorgt de screenings van zorgwekkende zorgmijders, die bij de Centrale Toegang worden gemeld. Verder zijn we bezig met een digitaal registratiesysteem waar iedere ketenpartner bijkan. Er zijn standaard formulieren in de maak die eenvoudig door alle betrokkenen in te vullen zijn. En verder zou het mooi zijn wanneer er één aanspreekpersoon per ketenpartner is m.b.t. registratie en informatie. Dan kun je efficiënt werken. Wij gaan ook kijken bij andere Centrale Toegangen. Iedereen werkt verschillend, hoe kun je van ieders ervaring gebruik maken? Dat kan veel kennis en voordelen opleveren. Wij willen heel graag de goede kant op.'

Onderlinge betrokkenheid is groot in de gemeente Hardenberg

‘Noaberschap, preventie en samenwerking’

Preventie, samenwerking en noaberschap. Dat zijn de sleutelwoorden in Hardenberg als het om maatschappelijke opvang en ondersteuning gaat. En het gaat er prima. Mochten zich toch excessen voordoen op het gebied van bijvoorbeeld dakloosheid, dan kan de gemeente zich tot de centrumgemeente Zwolle wenden, die de maatschappelijke opvang voor de regio verzorgt.

Hardenberg kent nauwelijks daklozen. ‘Je ziet hier zelden mensen op straat zwerven omdat ze geen onderdak hebben’, zegt wethouder René de Vent van onder andere WMO en Welzijn. ‘Dat heeft voor een groot deel te maken met het naoberschap dat we hier hebben. De gemeente Hardenberg bestaat uit een groot aantal grotere en kleinere kernen, buurten en wijken waarin de mensen heel veel voor elkaar betekenen.’ De Vent is nog steeds verbaasd over hoeveel vrijwilligerswerk er gedaan wordt. ‘We hebben hier een voedselbank die organisatorisch perfect in elkaar zit en die gerund wordt vanuit het besef dat mensen weer zo snel mogelijk zelfredzaam moeten worden. We hebben buurt- en dorpshuizen waar van alles georganiseerd wordt, het is hartverwarmend wat je allemaal tegen komt. Met al die netwerken vallen de mensen hier niet snel tussen wal en schip.’ De gemeente juicht samenwerking toe en tracht zoveel mogelijk te voorkomen dat mensen met problemen van loket naar loket worden gestuurd. ‘Mensen die zelf al de weg kwijt zijn, moeten niet ook nog eens verdwalen in een doolhof van instanties.’

EXIT KAASSTOLPJE

Als beleidsadviseur Sociale Zaken bij de gemeente Zwolle was De Vent voor hij wethouder werd betrokken bij de totstandkoming van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. ‘De WMO beoogt dat mensen langer zelfstandig en verantwoordelijk voor hun eigen welzijn blijven’, legt De Vent uit. ‘Daar geloof ik echt in. Willen we alle voorzieningen in stand kunnen blijven houden, dan moeten we echt moedertje verzorgingsstaat achter ons laten. Dat vergt een mentaliteitsverandering, maar het is het waard. Door de WMO is er meer samenwerking en is de klant nu aan zet.’ Het is een omslag voor een PvdA-lid. ‘Onze partij heeft altijd voor de meest kwetsbare groepen gestaan. Dat blijven we ook doen, maar op een andere manier. Die kwetsbare groepen moeten niet meer worden gepamperd en onder een kaasstolpje achter de geraniums worden gezet, maar veel zelfactiever worden. Dat is ook veel beter voor hun eigenwaarde.’ De wethouder vindt wel dat de PvdA zich landelijk wat herkenbaarder zou kunnen opstellen. ‘Juist nu hebben ze de kans om ergens voor te gaan staan. Het is jammer dat ze als oppositiepartij af en toe in de rol van bestuurder blijven hangen en te aardig blijven. Het kan duidelijker en helderder. Daar maak ik me wel zorgen over. Ik vind dat we onze standpunten wel harder mogen verkopen.’

NETWERK

Hardenberg zet zich in het kader van de WMO op verschillende manieren in voor verschillende doelgroepen. ‘Zo hebben we een project in het leven geroepen om jongeren die door middelengebruik, of gezinsproblematiek ver van de maatschappij af zijn komen te staan, met een hele intensieve aanpak weer richting te geven. Ook zijn we veel bezig met preventie, zoals een alcoholmatigingsbeleid in sportkantines.’ Die preventieve kant is belangrijk, vindt De Vent. ‘Hoe voorkom je nou dat mensen dak- en thuisloos worden, in de schulden komen, verslaafd raken. Als overheid zit je vaak aan de achterkant van het proces te problemen proberen op te lossen, hoe kun je dat nou anders doen? Met die vraag houden wij ons bezig.’ Er is bijvoorbeeld een netwerk ter voorkoming en bestrijding van buurtoverlast. ‘Daar zit de politie in, de Regionale Instelling Beschermd Wonen, een zorginstelling, de beide corporaties en team VIA (Vangnet Informatie Advies). Zij vergaderen eenmaal per zes weken en bespreken dan ook daadwerkelijk casuïstieken om te inventariseren wat er aan de hand is en wie wat gaat doen. De ketenaanpak is hier prima geregeld. Zo kunnen we voorkomen dat er mensen uit huis worden gezet. En mocht dat toch gebeuren, dan weten we de opvang in Zwolle te vinden.’ Zwolle krijgt geld vanuit de wet maatschappelijke ondersteuning om als centrumgemeente de opvang voor de regio te verzorgen.

GOED DOEN

‘Als gemeente probeer je het beste te doen voor je inwoners. Dat doen we in Hardenberg en dat doet Zwolle ook’, stelt De Vent. ‘Maar je moet niet doorschieten en voor elk probleem een organisatie in het leven roepen. En het is zinvol je van tijd afvragen: doen we de dingen goed, of doen we goede dingen? Daar zit heel veel verschil tussen.’ De Vent is zijn hele leven al geïnteresseerd in alles wat met de samenleving te maken heeft. ‘Ik heb niet het gevoel dat ik de wereld moet verbeteren, maar ik vind wel dat je je bewust moet zijn van de plek die je in de samenleving hebt en wat je vanuit die plek kunt doen. Voor mijn gevoel moeten we er zijn voor de meest kwetsbare mensen in onze maatschappij.’

Zie ook kader op pagina 11.

DE GEMEENTE HARDENBERG

De gemeente Hardenberg heeft 60.000 inwoners en bijna dertig kernen: Ane, Anerveen, Anevelde, Balkbrug, Bergentheim, Brucht, Bruchterveld, Collendoorn, De Krim, Dedemsvaart, Den Velde, Diffelen, Gramsbergen, Hardenberg, Heemserveen, Holthone, Holthone, Hoogenweg, Kloosterhaar, Loozen, Lutten, Marienberg, Radewijk, Rheeze, Rheezeveen, Schuinesloot, Sibculo, Slagharen, Venebrugge.

De gemeente Hardenberg is verantwoordelijk voor de maatschappelijke ondersteuning van inwoners. De WMO bestaat voor de gemeente uit negen taken:

1. Leefbaarheid vergroten
2. Jongeren en ouders ondersteunen die dat nodig hebben
3. Informeren en adviseren over zorg en welzijn
4. Ondersteunen van vrijwilliger en mantelzorgers
5. Zorgen dat mensen met een beperking kunnen meedoen
6. Voorzieningen voor mensen met een beperking
7. Opvang voor mensen met problemen
8. Openbare geestelijke gezondheidszorg: ervoor zorgen dat kwetsbare personen en mensen met psychische problemen begeleiding krijgen en geen ernstige overlast veroorzaken.
9. Zorg voor mensen met een verslaving

CENTRUMGEMEENTEN MAATSCHAPPELIJKE OPVANG EN VERSLAVINGSBELEID

De uitvoering van de maatschappelijke opvang en het verslavingsbeleid is sinds 1994 een verantwoordelijkheid van de gemeenten. De belangrijkste taak is het aanbieden van onderdak en begeleiding aan mensen die zich in sociaal kwetsbare situaties bevinden. Het verslavingsbeleid bestaat uit ambulante hulpverlening, inclusief bestrijding van overlast door verslaving. Maatschappelijke opvang is een vangnet dat tenminste bestaat uit een laagdrempelige basisvoorziening, waarop in geval van nood onmiddellijk een beroep kan worden gedaan. Die moet dus 24 uur per dag bereikbaar zijn, zodat bijvoorbeeld de politie ook na kantooruren daklozen die overlast geven, daar kan onderbrengen. Maatschappelijke opvang gaat niet alleen over asiel (bed, bad en brood), maar ook over : preventie, handhaven en herstel.

In 1994 werden 48 centrumgemeenten aangewezen, sinds 2001 zijn er 43 centrumgemeenten die zowel voor de maatschappelijke opvang als de verslavingszorg financieel verantwoordelijk zijn voor hun regio. De centrumgemeente Zwolle heeft 531.366 inwoners en omvat de gemeenten Dalfsen, Elburg, Ermelo, Hardenberg, Harderwijk, Hattum, Kampen, Nunspeet, Oldebroek, Ommen, Putten, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle. (bron: zorgatlas.nl]

Ingezonden

Geachte Mevrouw/Mijnheer

De straatkrant van 20 januari weer met belangstelling gelezen. Nadat ik de krant had gelezen kreeg ik deze mail. Ik vond hem erg toepasselijk daarom stuur ik deze ook naar jullie.

Veel succes en de hartelijke groeten van Truus

Een oude, wijze Chinese fabel

Een oudere Chinese vrouw had twee grote potten. Elke pot hing aan het einde van een stok die ze in haar nek droeg. Een van de potten had een barst. Aan het eind van de lange wandeling, van de stroom tot het huis, was de gebarsten pot nog maar half vol met water. De andere pot was perfect in orde en leverde altijd de volledige portie water.

Twee volledige jaren ging de vrouw dagelijks naar de stroom en de gebarsten pot bracht enkel maar een halve pot water thuis. Natuurlijk was de perfecte pot trots op zijn prestaties, dat hij altijd een volledige pot water thuis bracht. Maar de gebarsten pot was beschaamd over zijn onvolmaaktheid, hij voelde zich ongelukkig omdat hij slechts de helft kon doen als waarvoor hij gemaakt was.

Na twee jaar zag hij dit als een bittere mislukking. Op een dag sprak hij tegen de vrouw bij de stroom.

‘Ik voel me beschaamd over mijzelf. Vanwege mijn barst lekt het meeste water weg tijdens de lange weg naar uw huis.’ De oude vrouw glimlachte. ‘Hebt u niet opgemerkt dat er bloemen staan aan uw kant van het pad, en niet aan de andere kant? Dat is omdat ik altijd heb geweten van uw tekortkoming. Ik plantte bloemen aan uw kant van het pad, en elke dag als we terug liepen naar huis gaf u hen water. Twee jaar lang ben ik in staat geweest om deze mooie bloemen te plukken en er het huis mee te decoreren. Zonder u zou er niet de schoonheid en pracht zijn geweest in mijn huis. Ieder van ons heeft zijn eigen gebreken. Maar het zijn de onvolmaaktheden en gebreken die onze levens zo interessant maken. Men moet elke persoon nemen zoals hij of zij is, en slechts de goede dingen van hen zien. Ik wens al mijn onvolmaakte vrienden een prachtige en zonnige dag. En denk eraan, ruik de heerlijke geur van de bloemen aan uw zijde van het pad. Denk aan al uw vrienden die ook gebreken hebben. God weet hoeveel dat er zijn!!!’

Cristien's Tips

■ Carnaval! 6 maart is het weer zover. Als rasechte Brabander en lid van de Raad van Elf van Carnavalsvereniging De Aanmakers uit Sassendonk, weet Cristien daar natuurlijk alles van. Haar Top Tien van Carnavalstips voor een perfecte carnaval:

1. Begin goed uitgerust.
2. Leg van te voren al je kleren, reservekleren en reservereservekleren klaar.
3. Doe nou eens geen boerenkiel aan, maar verzin wat leuks. Bijvoorbeeld een piraten-, clowns-, soldaten- of Chinees kostuum.
4. Carnavalskledingtrend is om als groep gelijk gekleed te gaan en accessoires in bijpassende kleuren te kiezen, maar Cristien vindt dit HEEL ERG SAAI!!! Durf op te vallen en kies iets totaal anders!
5. Politiek op de hak nemen in je kleding blijft natuurlijk altijd leuk.
6. Wees voortdurend goedgehumeurd.
7. Bij een kater beginnen met het drankje waar je de vorige avond mee gestopt bent (bij Cristien is dat waarschijnlijk een Baco).
8. Eet voldoende tussendoor, een zoute haring af en toe doet wonderen.
9. Trouwens... (niet lachen hoor!) carnaval vieren kan ook ZONDER drank!
10. Hou in de gaten wat de carnavalshit 2011 wordt en leer die uit je hoofd.

Fijne carnaval!

COLUMN PUNTENSLIJPER

Kadaverdiscipline

■ Vroeger had de dokter altijd gelijk. En de dominee en de pastoor en het hoofd van de school en de veldwachter en de notabelen. Bij opdrachten van autoriteiten werden geen vragen gesteld, die werden gewoon uitgevoerd. Je schakelde je denkvermogen uit en deed wat een ander dacht. De meeste mensen voerden regels en wetten tot op de laatste punt uit ongeacht wat de gevolgen waren. Al ging men daarbij over lijken. Kadaverdiscipline wordt zo iets ook wel genoemd.

Misschien hebt u wel eens van het Experiment van Milgram gehoord. Deze sociaal-psycholoog vroeg zich begin jaren zestig af hoe het toch mogelijk was dat er zoveel Duitsers in de Tweede Wereldoorlog meededen aan de Holocaust. Hij bedacht een experiment. Proefpersonen werden via de krant opgeroepen. Deelnemer A moest een lange lijst met woorden uit zijn hoofd leren en kreeg bij iedere fout een stroomstoot van deelnemer B, die onder leiding stond van de researcher. De deelnemers zagen elkaar niet, ze hadden alleen contact via de intercom. Bij elke fout moest deelnemer B de stroomstoot opvoeren met 15 volt. Aan het begin van het experiment verliepen de zaken zonder problemen. Maar naarmate er meer fouten werden gemaakt en de stroomsterkte opliep, begon deelnemer A die de woorden moest onthouden te protesteren. Totdat hij schreeuwde van de pijn. Deelnemer B die de stroomstoten moest uitdelen ging af en toe wel in discussie met de researcher, maar deed toch steeds wat er van hem verwacht werd. Het experiment werd pas gestopt nadat het voltage was opgelopen tot 400 volt, ruim boven de dodelijke dosis. In de meeste gevallen kwam er dan ook geen geluid meer door de intercom.

Dit experiment werd herhaald met 46 andere proefpersonen. Niemand stopte voordat de stroommeter 300 volt aangaf. De meeste deelnemers B gingen door tot het bittere einde. De researchers waren stomverbaasd en herhaalden het experiment in talloze andere varianten. Telkens was het resultaat bijna hetzelfde. Mensen volgen dus liever de regels of bevelen op, dan dat ze zelf gaan nadenken over of iets goed of fout of logisch of ethisch verantwoord is. Ook al laten ze dus iemand letterlijk stikken. Ter geruststelling: het ‘slachtoffer’ (deelnemer A) was een acteur en zat in het complot, de stroomstoten waren niet echt. Maar dat wisten de deelnemers B natuurlijk niet.

Je zou hopen dat de mensen in de loop der jaren wat wijzer en zelfdenkender zijn geworden en dat de term kadaverdiscipline langzamerhand zou verouderen. Als je goed rondkijkt zie je ook wel dat men niet zomaar meer klakkeloos aanneemt wat de dokter of de veldwachter zegt. Maar toch lijkt de kadaverdiscipline voort te leven. Wat er voor de klakkeloze gehoorzaamheid van vroeger echter in de plaats lijkt te komen is misschien nog wel erger en enger: ongeïnteresseerdheid. Regeltjes tot op de letter volgen uit een 9-5 mentaliteit. Of omdat men geen zin meer heeft om zich in iets te verdiepen of op iets toe te leggen. Omdat het de mensen geen barst interesseert. Omdat men murw is van het ‘willen maar niet kunnen’. Omdat alles geld kost. Omdat men bang is z’n baan te verliezen of omdat men bang is om op te vallen. Misschien komt het ook wel uit onmacht. Maar er moet een reden zijn voor het feit dat men over het algemeen geen zin meer heeft om zich om iets of iemand te bekommeren. Of dat nu een mens is of een kwestie. We leven in een lethargische maatschappij waarin Shell bepaalt wat er in ons land gebeurt, waarin de regering alleen maar met politieke spelletjes bezig is in plaats van met het volk, waarin het niemand wat lijkt uit te maken dat onze vingerafdrukken voor allerlei doeleinden worden gebruikt alsof we criminelen zijn, waarin enorm wordt bezuinigd op de zorg terwijl er zeven miljard wordt uitgegeven aan een gevechtswliegtuig, waarin verantwoordelijkheden worden doorgeschoven en waarin Vati’s en Cornelia’s en Milenko’s aan hun lot worden overgelaten. ‘Mijn pakkie niet an en als we maar gewoon om vijf uur naar huis kunnen.’ Gelukkig is lang niet iedereen zo. Toch?

COLUMN WICHERT AAN HET ROT

Weer wat geleerd

■ Op een mooie zomerse woensdagmorgen stond ik met mijn taxi bij het station. Twee mensen van een jaar of 75 kwamen op me af lopen en vroegen of ik ze met de treintaxi naar het crematorium kon brengen. Nadat ik bevestigend had geantwoord, stapten ze in. In de gebruikelijke tien minuten wachten op nog meer passagiers hoorde ik al heel wat: het leek een soort TV Taxi. De overledene was verre familie, ondanks dat hadden ze toch een erfenis gekregen en dat hadden ze niet verwacht want de man was al vijftien jaar dakloos.

Ze waren nog nooit in Zwolle geweest maar nu moesten ze wel. Dan gaan er bij mij alle bellen rinkelen. Ik reed langs de Burgemeester van Royensingel en maakte ze attent op de prachtige singel die het met een heerlijk zonnetje altijd goed doet. Vervolgens lachte de Sassenpoort ons tegemoet en daarna attendeerde ik ze op het prachtige Assendorper klooster, als ik niet had moeten sturen had ik meteen een kruisje geslagen. Bij het crematorium op Kranenburg vroegen ze of ik ze met twee uur weer op kon halen, maar helaas, mijn dienst zat erop. Ik vertelde nog gauw even dat het mooi weer was om in de Zwolse binnenstad een terrasje te pakken en dat ik dat meestal deed. En zo geschiedde.

Ik zat net om een uur of drie bij het versnaperen van een lekker koel biertje met wat kennissen te kletsen, toen er vijf personen neerstreken aan de tafel voor ons. Twee ervan kwamen mij bekend voor en toen ze vertelden dat een taxichauffeur er hun attent op hadden gemaakt dat Zwolle zo mooi is hadden ze besloten dat te gaan onderzoeken. Ze herkenden mij niet en op een gegeven moment deed ik net of ik helderziende was en zag natuurlijk een paar dingen die zij mij die zelfde ochtend hadden verteld. Ik vertelde dat niet alle daklozen arm waren en dat de grootste groep ook niet op een dergelijk bestaan zat te wachten. Toen kregen ze argwaan en herkenden mij weer. We namen samen nog een biertje op die verre achterneef en de geweldige crematie. Ze verlieten het terras en hadden ondanks hun 75 jaar toch weer wat geleerd: Zwolle is prachtig en daklozen zijn ook gewone mensen. Ik zelf had ook wat geleerd: dat ik niet zo lang op het terras moet blijven plakken want toen ik thuis kwam waren de rapen gaar en de aardappels aangebrand.

■ (On)gehoord

Dakloze overleden aan Mexicaanse griep
Een dakloze is eind januari in de binnenstad van Groningen overleden aan de gevolgen van de Mexicaanse griep. Drie andere daklozen raakten ook besmet doordat zij samen een nacht in de dagopvang Het Twaalfde Huis hadden doorgebracht. Zij zijn inmiddels hersteld. Dat meldde de GGD Groningen. De zieke dakloze man overleed aan een combinatie van een longembolie en de Mexicaanse griep. Het opvanghuis heeft extra hygiënemaatregelen genomen. Volgens de GGD-woordvoerder is het H1N1-virus niet zorgelijker dan dat van een normale griep.
bron: telegraaf.nl

Tijdelijke opvang voor bijna-daklozen
In Culemborg komen woningen voor mensen die dakloos dreigen te worden, bijvoorbeeld in het geval van een echtscheiding. Ze kunnen daar tijdelijk verblijven, in afwachting van een nieuwe eigen woning. Deze tussenvoorziening gaat beheerd worden door RIBW Rivierenland en is voor mensen die tijdelijk onderdak en begeleiding nodig hebben.

Bron: DeGelderlander.nl

PORTRET

Jan-Ben raakte zijn been kwijt, maar kreeg zijn vechtlust terug!

■ Jan-Ben Ubels (35) beweegt zich voort door middel van een rolstoel en een scootmobiel, want hij heeft maar één been. De ex-stratenmaker woont sinds een maand of vier in de Herberg. 'Het is tijdelijk', zegt hij. 'Ik wil hier weg en dan gewoon op mezelf gaan wonen.'

Het gebeurde ongeveer anderhalf jaar geleden. 'Ik woonde in een beschermd-wonen-project en ik moest voor de zoveelste keer naar een psychiater', vertelt Jan-Ben. 'Daar had ik geen zin in. Ik nam een taxi naar een benzinepomp aan een snelweg, en sprong voor een vrachtwagen die met 100 kilometer per uur kwam aanrijden.' Twee maanden later ontwaakte hij uit een coma. 'Ik was m'n been kwijt en ik had een stoma. Twee weken lang heb ik nagedacht en toen heb ik het geaccepteerd. Hoe me dat lukte? Nou, ik ben heel sterk. Ik ben een doorzetter. Ik dacht: ik ga gewoon verder. Ik ben bikkelaar.' Eerst kwam hij op een gesloten psychiatrische afdeling terecht. 'Daar heb ik een maand of vijf gezeten en toen had ik daar geen zin meer in. Ik mocht weg als ik beloofde om eenmaal per twee weken een depotspuit te nemen voor m'n psychische klachten. Nu heb ik nergens last meer van. Behalve dat ik soms fantoompijn heb. Het is dan net of

mijn been er nog onder bungelt. En verder kan ik maar heel kort op mijn ene been staan, omdat ik mijn evenwicht kwijt ben.' Nadat hij het ziekenhuis verliet, meldde hij zich bij De Herberg. 'Ik kon nergens anders heen.'

Dertien jaar lang was Jan-Ben gewoon stratenmaker. Maar hij dook steeds vaker tot diep in de nacht de kroeg in en kwam 's ochtends steeds moeilijker z'n bed uit. 'Ik kreeg ontslag en het ging van kwaad tot erger. Op het laatst raakte ik m'n huis kwijt en toen kwam ik dus uiteindelijk bij de RIBW terecht. Maar dat heb ik allemaal achter me gelaten.' Hij wil zich op de toekomst richten. 'Ik kan me prima redden met m'n rolstoel. Ik wil over een tijdje graag een eigen huis, m'n eigen potje koken, muziek luisteren, met vrienden uitgaan, en dan ga ik proberen of ik een bionisch been kan krijgen. Maar zoiets kost 50.000 euro. Kijken of de verzekering dat dekt.' Of hij het anders zou doen als hij het over kon doen? 'Je kunt wel spijt hebben', zegt hij nuchter, 'maar je kunt het toch niet terugdraaien. Ik ga door tot het bittere einde.' Hij heeft een advies voor mensen die het op enig moment ook niet meer zien zitten: 'Probeer toch de kracht te vinden om er het beste van te maken.'

■ (On)gehoord

'Het verschil tussen verkopers van de daklozenkrant en die van het NRC is dat het bij laatstgenoemden de persoonlijkheid is die zo stinkt.'

~ Marten Mantel ~

'Als er op vrijdagmiddag een probleem moet worden opgelost, gaat het meestal om dingen die de hele week zijn blijven liggen.'

~ Wiebe Dijkstra ~

■ (On)gehoord

Predikant slaapt maand lang op straat

Om te weten wat het is om dakloos te zijn, slaapt de Amerikaanse predikant Ryan Riddell een maand lang op straat. In de regio Dayton (Ohio, VS) zouden volgens de statistieken 4.000 daklozen zijn en het percentage is vorig jaar met 11 procent toegenomen.

Riddell vindt het te gemakkelijk om zijn verhaal over daklozen te baseren op statistieken en wil daarom zelf ondervinden wat het leven van een dakloze inhoudt.

"Ik heb een aantal redenen om dit te doen", legt hij uit. "De eerste is voor mijn eigen geestelijke vernieuwing. Dertig dagen lang probeer ik een stap terug te doen van alle dingen die ik doe in de zakenwereld en de kerk. Een tweede reden is dat Jezus naar de wereld kwam om ons te bereiken." Zijn ervaringen deelt de predikant voortdurend via zijn website, Twitter en Facebook. Riddell zegt dat hoe meer hij in de wereld van de daklozen leeft, hoe meer ontvankelijke mensen naar hem toe komen om hem te helpen.

Bron: Cip.nl

COLUMN INGRID WESTRIK,

Schrijven met een doel

■ Beste lezers en lezeressen,

Schrijven is een hobby van mij. Ik heb een puntlog waar ik een soort dagboek bij houd, en ben bezig met een boek te schrijven. Het gaat heten: “Leven met MS”. Wat ik echter belangrijker vind is dat mensen wat hebben aan wat ik schrijf. Ja, dat kan. Zo schreef ik op een site autobiografische verhalen. Men kon op die verhalen reageren. Zo schreven mensen soms dat ze blij waren met de verhalen, omdat ze er iets mee konden. Kijk... en dat is nou mijn doel! Als ik iemand kan helpen dan doe ik dat graag. Wellicht dat u iemand kent met MS of een andere chronische ziekte.

Zowel mijn man als ik zijn gehandicapt. Mijn man heeft een been verloren door nalatigheid van een ziekenhuis. Beide hebben we humor. We zijn geen tiepetjes om achter de geraniums te gaan zitten treuren, en daarom hebben wij geen geraniums; hahaha. Als mensen ons leren kennen dan zeg ik altijd: “We zijn in gemeenschap van krukken en scootmobiel getrouwd”. Humor werkt relativerend.

Ons motto is: hoofd laten hangen mag, maar opgeven NOOIT!!!

Toen ik in het ziekenhuis lag, en bezig was met allerlei onderzoeken, leerde ik een vrouw met MS kennen. Ik wist toen nog niet wat ik had. Zij had het toen al tien jaar en had die ziekte nooit geaccepteerd.

En dat moment moet een keer komen, want je vecht tegen een ziekte die niet te genezen is of zomaar over gaat. Iemand met MS maakt geen energie aan maar verbruikt het alleen maar. En dat geknok tegen die ziekte sloopt je. Eens in de drie of vier maanden ga ik aan het infuus om het immuunsysteem weer op te pepen. Toen ik de diagnose van de zaalneuroloog kreeg, vroeg ik hem: ‘ik wil maar één ding weten. Ga ik er aan dood?’ ‘Nee, u gaat er mee dood,’ zei hij. Ik zei: “whatever....een mens moet ergens dood aan gaan.” Ja, is toch zo? Ik kan wel door een auto doodgereden worden bijvoorbeeld.

Met het krijgen van die ziekte volgde er eerst een soort rouwverwerking. Je hebt verdriet omdat je een stuk van je gezondheid moet missen. Voor rouw staat geen tijd. Als iemand een dierbare verliest, dan kan die persoon er met een paar maanden, jaren of zelfs nooit overheen komen. Dan vind ik het bot als iemand zegt: “het is nu al zo lang geleden; nou moet je er maar overheen zijn.” Dat kun je niet maken! Neem er maar de tijd voor!

Je krijgt te maken met instanties. Zo heb ik een MS-consulente bij de afdeling neurologie waar ik terecht kan met vragen, of wanneer ik iets kwijt wil. Bij de

WMO heb ik een contactpersoon die gezorgd heeft voor een rolstoel en scootmobiel, en aanpassingen in huis zoals beugels. Ook de douche is verbouwd tot een gehandicaptendouche. En wat er verder nog nodig zal zijn in de toekomst.

Ook deed ik ergotherapie om de energie te verdelen. Daar had ik veel aan. Tevens kreeg ik van de ergo een trippelstoel. Ik had er nog nooit van gehoord! Het is een soort bureaustoel. Dus zit ik de hele dag op m’n krent en zoef door het huis. Ik wou dat er een kilometerteller op zat; hahaha.

Het moeilijkste is de acceptatie. Bij MS moet je telkens weer inleveren, en opnieuw accepteren dat je dit of dat niet meer kunt. Op dit moment heb ik al veel ingeleverd. Niet meer kunnen lopen. Niet meer kunnen fietsen. Niet meer kunnen werken en autorijden. Dit laatste komt door concentratieproblemen. Ik ben dan ook erg blij met mijn scootmobiel. Zo kom je nog ergens. In het begin was er alleen onmacht en woede. Ik zei dan bijvoorbeeld: “moet je nou eens kijken! Vroeger deed ik er veel korter over.

Het is verdorie niet te filmen! Wat een zooi!” Wat ik deed was vanuit een gezonde situatie denken. Gelukkig kreeg ik een schitterend inzicht. Kijk niet achterom. Dat is geweest. Kijk naar wat je wel kunt, en niet naar wat je niet meer kunt! Dat gaf veel rust, en ik kon weer van het leven genieten. Ja, jij hebt makkelijk kletsen, zult u denken. Nee, dat heb ik niet. Het heeft mij net zo goed veel moeite gekost. Ieder mens is anders. Ik hoop met dit verhaal te kunnen helpen. Het is maar een tip. De ene zal er wat aan hebben, maar de andere kan het misschien niet. Allen wens ik wijsheid en kracht! Dat zal men nodig hebben. Mocht u vragen hebben, dan zal ik antwoorden. Mijn e-mailadres is bij de redactie bekend. Bij deze geef ik ze toestemming.

Dan eindig ik dit verhaal met wat spreuken van wijlen mijn oma en schoonmoeder. Oma zei altijd: “erger je niet, maar verbaas je slechts.” En mijn schoonmoeder zei: “de mens lijdt het meest onder het lijden dat hij vreest.” Het eerste wil ik nog wel eens vergeten. Het tweede is nog belangrijker. Je kunt je bijvoorbeeld dagen of weken van te voren een rampenscenario voor de geest halen. Later blijkt dat je je druk hebt gemaakt om niks. Dat is nou jammer van de energie. De volgende keer zal ik schrijven hoe sommige mensen reageren op een rolstoel of scootmobiel. Ook zullen er verhalen met humor aan bod komen.

Ik wens u veel vrede en tevredenheid toe.

Aan een meeuw

zwierende - zwenkende
wiekslagwenkende
stijgende - dalende
voedsel vér halende
zeegrauwe meeuw
met je krijsend geschreeuw
de mussen verjagend
en anderen plagend
verbeid jij zo de tijd
van het slijtende ijs?
och, hongerende reus
’t komt ook weer heus
dat je duikt in het sop
met je glanzende kop
naar een levende vis
die véél lekkerder is!

Olle

Hoe je een slechte start in het leven recht kunt zetten

‘Ik zie de toekomst helemaal zitten’

Ooit was Amenda Rosa (19) een rebelse puber met wie geen land te bezeilen was. Nu woont ze begeleid en heeft ze meer zelfstandigheid en vrijheid gekregen. ‘Er wordt niet meer over mijn hoofd heen van alles besloten’, zegt ze. ‘Nu gaat het prima met me.’ Amenda zit bij de stichting BYou die teambuildingstrajecten organiseert waaraan jongeren meewerken.

‘Bij de RIBW waar ik woon, stelden ze me voor om bij BYou te gaan’, legt Amenda uit. ‘Byou zet kansarme jongeren in bij trainingen aan bijvoorbeeld politie, brandweer en jongerenwerkers. Dat leek me erg leuk. En het is ook heel leuk. Je steekt er veel van op. BYou geeft je veel zelfinzicht. We moeten de ander triggeren, dat is heel leuk om te doen. Je leert veel van jezelf en je leert ook welke houding het beste bij de ander werkt. Ik denk bijvoorbeeld dat politiemensen het meest bereiken als ze een open houding hebben en aanspreekbaar zijn. Ze moeten zelfbeheersing en gezag uitstralen. Als je dat niet hebt als agent, dan word je niet serieus genomen. Hoe meer zelfbeheersing, hoe meer je zelf de situatie beheerst.’

Om geld in te zamelen voor een drempelloos inlooppunt voor kansarme jongeren organiseerde BYou in januari in samenwerking met ROC Landstede de actie-week ‘Verleg je grenzen’. Het begon met een 24-uurs survival waaraan meer dan 250 kansarme jongeren, studenten, zwervjongeren en docenten meededen. Daarna waren er allerlei activiteiten. Zo werd er in het centrum van Zwolle een enorm kartonnen huis van 750 dozen gebouwd, als symbolische opvang. Amenda deed ook mee tijdens de week. ‘Het was heel gaaf. Ik heb een goede klik met de andere jongeren. De mensen die meededen verlegden letterlijk hun grenzen, maar ook figuurlijk. Doordat er zoveel verschillende doelgroepen mee-

deden, krijg je een opener blik. Het is natuurlijk heel moeilijk om geen vooroordelen te hebben, maar het is toch het beste. Iedereen is anders, iedereen is een individu.’

Amenda had een slechte start in het leven. Ze kreeg in het begin nooit de steun en liefde die een kind normaal zou moeten krijgen. ‘Ik was heel rebels. Op m’n dertiende ben ik in een pleeggezin terecht gekomen. Mijn pleegouders zijn heel lief, maar ook daar ging het gewoon niet meer. Na twee jaar werd ik naar een internaat gestuurd. Ook daar ging het niet goed. Ik hou er niet van dat iedereen maar beslissingen over mij neemt. Toen ik bij de RIBW terecht kwam, mocht ik zelfstandig zijn. Ik kreeg de vrijheid die ik nodig had en nu kan ik mij heel goed ontwikkelen.’

De relatie met haar pleegouders is ook weer prima. ‘Ik heb veel contact met hen. Zij zijn echt mijn ouders, mijn mama en papa gewoon. Kijk, ik heb een tijdlang ook tegen hen geschreeuwd, maar ik schreeuwde tegen iedereen. En ze waren geweldig. Ze zeiden: het maakt niet uit hoe, het maakt niet uit wat, we blijven voor je gaan. En ze staan nog steeds achter me.’ Amenda is zeer positief over de toekomst. ‘Ik ga door met BYou. En verder ga ik sparen voor de opleiding schoonheidsspecialiste. Ooit wil ik mijn eigen health spa hebben, m’n eigen beautysalon. Ik zie de toekomst helemaal zitten!’

■ (On)gehoord

Nieuwe daklozenopvang in Kampen

Aan de Loswal in Kampen komt een vestiging voor opvang van dak- en thuislozen. De gemeente was op zoek naar een nieuwe plek omdat de huidige opvang dicht gaat. Het pand aan de Haatlanderdijk waar nu drie thuislozen worden opgevangen, wordt gesloopt. Het nieuwe pand, een bedrijfswoning op een industrieterrein, wordt verbouwd zodat er straks zes mensen kunnen worden opgevangen. Eerder had de gemeente plannen voor een opvang voor vijftien tot twintig dak- en thuislozen aan de Werfweg. Dat plan is van de baan. Het college meent dat Kampen meer baat heeft bij een kleinere opvang. Bron: rtvoost.nl

Polen misbruiken Amsterdamse daklozenopvang

Daklozencentra in Amsterdam moeten steeds vaker Polen wegsturen die in de stad werken en naar de opvang komen om goedkoop te overnachten. Het komt blijkbaar regelmatig voor dat Oost-Europeanen die in een opvang willen overnachten, niet dakloos zijn. Zij besparen veel geld op een hotel door bijna gratis te slapen bij onder meer het Leger des Heils. Een Haagse wethouder van

de PvdA vindt dat migranten zonder werk en inkomen moeten terugkeren naar hun land van herkomst. Het zijn er teveel en ze zorgen in toenemende mate voor overlast.

Bron: elsevier.nl

Speciaal daklozentoilet in Eindhoven

Eindhoven krijgt misschien een speciaal openbaar toilet voor daklozen. De verantwoordelijk wethouder wil hierover in gesprek met de initiatiefnemers. Zij kreeg van stichting (Z)onderdak en enkele Eindhovense daklozen eind januari een wc-bril overhandigd. Op de bril stonden handtekeningen van daklozen om hun pleidooi voor een openbaar toilet in de binnenstad kracht bij te zetten. Volgens de daklozen moeten ze nu vaak hun behoefte doen op plaatsen waar andere mensen er last van kunnen hebben, zoals in portieken, parken en parkeergarages. Woningcorporatie Trudo wil het toilet (kosten zo’n 12.000 euro) mee financieren, maar de gemeente zou een vergunning voor plaatsing moeten afgeven.

Bron: ed.nl

Vrij?

Het zal je maar overkomen. Je bent verstandelijk zwaar gehandicapt, het enige waaruit je leven al drie jaar lang bestaat is dagelijks 500 meter overbruggen tussen een daklozenopvang en een sporthal. Heen, en weer terug. Je doet geen mens kwaad, je kunt praten noch veel begrijpen, je weet van voren niet eens dat je van achteren leeft. Je kreeg bekeuringen omdat je je niet kon identificeren, maar daar begreep je natuurlijk helemaal niks van. Dan word je opgepakt en 29 dagen in een cel gestopt. Je begrijpt niet waarom, maar je ondergaat het, want het zal wel zo horen. Dan kom je vrij. Het is donker en heel koud. Je weet niet waar je je bevindt, waar je heen moet, je bent de draad helemaal kwijt. Waar is de opvang? Waar is de sporthal? Dan zie je de man en de vrouw van die sporthal en die daklozenopvang die al eerder je leven hebben gered. Een zonnestraal breekt door in dat chaotische, angstige, kinderlijke brein van je.

Ze zijn je niet vergeten!

